

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

Eiropas Komisijas *Erasmus+* programmas projekts „Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā”

(Nr. 592066-EPP-1-2017-1-LV-EPPKA3-AL-AGENDA)

ES digitālajā pasaulē

Ekspertes:

Judīte Poriķe, Daiga Dumpe

Konsultantes:

Laura Iveta Strobe, Anita Zaļaiskalne

Redaktore:

Agnese Zarāne

2019

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

Moduļa “Es digitālajā pasaulē” apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt digitālo kompetenci, kas veicina digitālo rīku efektīvu izmantošanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: <ol style="list-style-type: none">1. Izmantot digitālos rīkus satura radīšanā un pilnveidošanā.2. Izmantot digitālos rīkus vides pielāgošanai.3. Praktiski izmantot personisko datu un privātuma aizsardzību.
Moduļa ieejas nosacījumi	Nepieciešamas pamatprasmes digitālo tehnoloģiju izmantošanā.
Moduļa apguves novērtēšana	Noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā tiek uzdots praktiskais uzdevums – “Es virtuālajā vidē”. Praktiskajā uzdevumā izglītojamie atspoguļo moduļa apguves laikā apgūtās digitālās prasmes.
Moduļa nozīme	Digitālo tehnoloģiju daudzveidība rada nepieciešamību pilnveidoties un būt kompetentam dažādu digitālu rīku lietošanā. Konkrētais modulis dod iespēju pilnveidot digitālo rīku izmantošanu satura radīšanā un pilnveidošanā. Katrā moduļa tēmā ir ietverti praktiski uzdevumi. Modulis ir paredzēts vispārējai digitālās kompetences attīstībai, lai uzlabotu digitālo tehnoloģiju izmantošanu ikdienas darbā tiešsaistē. “Digitāli kompetents pilsonis” ir modulis, kas paredzēts apgūto profesionālo kompetenču papildināšanai ar prasmēm strādāt digitālajā vidē – digitālo rīku izmantošana dažādās situācijās, problēmu risināšanā.

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

	<p>Iegūtās zināšanas un prasmes iedrošina mainīt paradumus, pilnvērtīgāk izmantojot digitālos rīkus. Moduļa ietvaros izglītojamais pilnveido prasmes informācijas un komunikācijas tehnoloģijas izmantošanā.</p>
--	--

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

MODUĻA “ES DIGITĀLAJĀ PASAULĒ” SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves (pietiekams) līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas un ieteikumi moduļa īstenošanai
<p>Spēj: jēgpilni lietot digitālos rīkus un resursus.</p> <p>Zina: digitālo rīku izmantošanas iespējas.</p> <p>Izprot: darbošanos digitālajos rīkos.</p>	<p>1. Digitālo rīku un resursu jēgpilna lietošana (10%)</p>	1.1. Digitālo rīku iespējas.	Izprot digitālo rīku un resursu izmantošanas nepieciešamību.	Spēj izmantot digitālos rīkus un resursus, lai risinātu ikdienas izaicinājumus vai radītu jaunas iespējas.	Diskusija.	Skolotājs ar izglītojamajiem diskutē par piemērotu digitālo rīku un resursu lietošanu un to iespējam atbilstoši dažādām situācijām. Piemēram, darba meklēšana, sludinājumi, attaisnoti izdevumi, e-paraksts u.tml.
		1.2. Digitālās kompetences novērtēšana.	Zina digitālās kompetences galvenos elementus.	Novērtē savu digitālo kompetenci.	Individuāls patstāvīgais darbs.	Izglītojamais novērtē savu digitālo kompetenci kā uzņēmējs un virtuālais

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						<p>biroja darbinieks. Katrā profilā ir iespējams novērtēt savas kompetences 5 jomās:</p> <ul style="list-style-type: none">• informācija un digitālās prasmes;• komunikācija un sadarbība;• digitālā satura radīšana;• drošība;• problēmu risināšana. <p>Izglītojamaais izveido savu digitālo profilu platformā http://194.30.34.75/P4E/examen/IndexIB.do</p>
<p>Spēj: izmantot savam vajadzībām atbilstošus</p>	<p>2. Sociālo tīklu komunikācija. (20%)</p>	<p>2.1.Sociālo tīklu izpēte.</p>	<p>Atpazīst sociālos tīklus, izprot to izmantošanas būtību.</p>	<p>Izprot sociālo tīklu atšķirības un izvēlas atbilstošāko savām vajadzībām.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Skolotājs ar izglītojamajiem diskutē par:</p>

<p>sociālos tīklus, pārvaldīt un veidot to saturu.</p> <p>Zina: satura pārvaldīšanas iespējas.</p> <p>Izprot: tiešsaistes profilu veidošanu.</p>						<ul style="list-style-type: none"> • sociālo tīklu lietojumu Latvijā un pasaulē; • kas ir sociālo tīklu komunikācija; • populārākie sociālie tīkli, to specifika un auditorijas atšķirības; • kāpēc sociālo tīklu komunikācija ir nepieciešama; • fakti par sociālo tīklu komunikāciju.
	2.2. Tiešsaistes profili un sava publiskā tēla veidošana.	Veido saturu tiešsaistē.	Pārvalda saturu tiešsaistē.	Situācijas analīze.	Skolotājs piedāvā izglītojamajiem reālu situāciju aprakstus un uzdod atbildēt uz jautājumiem par šo situāciju. Izglītojamie pārrunā, analizē, pieraksta, secina un veido ieteikumus. Piemēram, kāds cits ir	

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						izveidojis saturu par Tevi, kas Tev kāda iemesla dēļ nepatīk, šo informāciju Tu nevari tieši kontrolēt. Ko darīt šādā situācijā?
					Grupu/pāru darbs	Skolotājs demonstrē uz projektorā ekrānā kādas populāras personības <i>facebook</i> lapu. Pēc tam izlasa skaļi vai parāda izdomātus, negatīvus tiešsaistes komentārus par personību. Izglītojamie novērtē profilu un komentārus pēc skolotāja dotajiem kritērijiem. Pēc darba izpildes skolotājs paskaidro izglītojamajiem, ka šo komentāru saturs un profils ir izdomāti. Tie ir izveidoti īpaši šai nodarbībai.

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

					Izpēte (izzināšana)/mācību pētījums	Izglītojamaais izvēlas kādu sabiedrībā zināmu personu (piemēram, kāds no mūzikas un/vai filmu nozares utt.). Meklē publiski pieejamu informāciju par šo personu tiešsaistē un īsā aprakstā paskaidro, kā šī informācija palīdzēja veidot priekšstatu par šo personu. Pēc izpētes sniedz šai personai četrus ieteikumus par to, kā saturs par viņu tiešsaistē varētu būt pieejams citādi (piemēram, saistībā ar privātuma iestatījumu maiņu, mērķauditorijas maiņu, izmaiņām saturā utt.) un/vai varētu nebūt pieejams vispār, lai uzlabotu to, kā šī persona sevi
--	--	--	--	--	---	--

						prezentē vai kā to tiešsaistē uztver citi.
<p>Spēj: veidot digitālo saturu.</p> <p>Zina: digitālā satura izvērtēšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: digitālā satura kopīgošanu.</p>	<p>3. Digitālā satura integrēšana un atkārtota izstrāde.</p> <p>(25%)</p>	<p>3.1. Digitālā satura izveide un pilnveidošana.</p>	<p>Veido digitālo saturu.</p>	<p>Veido un pilnveido digitālo saturu, izmantojot ieteikumus.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Skolotājs izglītojamajiem piedāvā dažādus diskusiju tematus, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kāda ir atšķirība starp forumu un tērzēšanas istabu?• Kā blogus labāk izmantot uzņēmējdarbībai?• Kāda ir uzticamība <i>wiki</i>?• Kāda veida informāciju nedrīkstētu publicēt forumos, blogos utt.?• Cik bieži vajadzētu veikt ierakstus blogā?• Kādai būtu jābūt atšķirībai, rakstot

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						uzņēmuma vai personīgajā blogā?
					Individuāls patstāvīgais darbs	Izglītojamais izvēlas vienu no skolotāja piedāvātājiem forumiem vai atrod kādu citu, kas atbilst izglītojamā interesēm, reģistrējās un uzsāk diskusiju atbilstoši interesēm. Izglītojamais dalās novērojumos par veiktajiem darbiem, sniedz ieteikumus pārējiem grupas biedriem.
		3.2. Digitālā satura atkārtota izstrāde.	Atrod piemērotu informāciju, maina saturu.	Kopīgo informāciju, pilnveido saturu.	Individuāls patstāvīgais darbs.	Izglītojamais reģistrējas wikipedia.org, sekojot norādījumiem. Izvēlas rakstu pēc sava ieskata. Maina saturu vai labo gramatikas

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						kļūdas, pārskata savus labojumus.
					Individuāls patstāvīgais darbs	Izglītojamais atrod piemērus ar plašsaziņas līdzekļu saturu (piemēram, youtube video, facebook ziņu utt.), kas ir iedvesmojošs un varētu efektīvi nodot vēstījumu par kādu svarīgu jautājumu. Pēc tam katrs izglītojamais parāda grupai atrasto saturu un paskaidro, kāpēc uzskata to par iedvesmojošu. Kad atrastais plašsaziņas līdzeklis ir apspriests, izglītojamais uzraksta savu ideju, kuru publicē noteiktajā plašsaziņas līdzeklī. (piemēram, teksta ziņa, kas informē par jautājumu un

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						<p>pamudina cilvēkus rīkoties, ideja attēlam vai grafiskam materiālam, ar kuru informēt par šo jautājumu, ideja videoklipam, ar kuru informēt par jautājumu un pamudināt uz rīcību).</p>
					Informācijas tehnoloģijas izmantošana	<p>Izglītojamais izveido kopīgošanai tiešsaistes saturu (piemēram, Google dokumentu, ierakstu sociālajā tīklā, wordpress emuāru utt.) par kādu sev svarīgu problēmu. Uzraksta ievadu, pastāsta par konkrēto mērķi un paskaidro, kāpēc tas šķiet svarīgs. Pievieno saites uz vairākām vietnēm (piemēram, tiešsaistes rakstiem) par šo problēmu.</p>

						Grupā veic aptauju, lai noskaidrotu grupas biedrus ar kopīgām interesēm. Koplieto saturu ar šiem grupas biedriem, kurus uzaicina satura izstrādē. Izglītojamais veic atkārtotu satura izstrādi, komentējot, pilnveidojot u.tml.
		3.3. Digitālā satura izvērtēšana.	Izvērtē digitālo saturu.	Izvērtē un pilnveido digitālo saturu.	Izpēte (izzināšana)/mācību pētījums.	Izglītojamais izvērtē sava profila informāciju, lai noteiktu, kādu iespaidu cilvēki iegūst par viņu, lasot profilu. Izpēta, kas veido šo iespaidu, lai sniegtu priekšlikumus, kā varētu pārvaldīt šo informāciju un kā varētu ietekmēt tiešsaistē pieejamo saturu par sevi, ko nevar pārvaldīt.

<p>Spēj: izvērtēt digitālās vides drošību.</p> <p>Zina: informācijas drošības apdraudējumus.</p> <p>Izprot: personisko datu aizsardzību.</p>	<p>4. Personisko datu un privātuma aizsardzība. (20%)</p>	<p>4.1. Digitālās vides drošība un tās draudi.</p>	<p>Izprot digitālās vides drošību.</p>	<p>Analizē digitālās vides drošību un izvērtē riskus.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Skolotājs izglītojamajiem atgādina par noteikumiem un rīkiem personas privātuma aizsardzībai internetā. Izglītojamie sadalās grupās. Viena grupa ir kā eksperti, kuri diskutē par šo tematu, pārējie aktīvi seko diskusijai un uzdod jautājumus vai komentē ieteikumus.</p>
					<p>Individuāls patstāvīgais darbs.</p>	<p>Noskaties šo video: https://www.youtube.com/watch?v=fEM7Dg13NKU</p> <p>Izglītojamais pārskata savus profila drošību, kuros ir reģistrējies.</p>
					<p>Jautāšana un atbildēšana.</p>	<p>Pēc video noskatīšanās izglītojamais veic izvērtējumu, iztaujājot</p>

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						<p>vairākus grupas biedrus.</p> <p>Veido pārskatu par uzdotajiem jautājumiem (piemēram, kādus trīs secinājumus guvi un izmantosi, kad nākamreiz veidosi paroli?</p> <p>Kādā gadījumā tu izpaustu savu paroli citai personai? u.c.)</p>
		4.2.Kiberdrošība.	Izprot informācijas drošības apdraudējumus.	Zina informācijas drošības veidus un ietekmi.	Grupu/pāru darbs.	Izglītojamie sadalās grupās un saņem vienu problēmgadījumu, apspriežas grupā un sniedz labāko risinājumu konkrētajai situācijai.
					Situācijas analīze.	Izglītojamie analizē skolotāja dotos scenārijus, aizpildot darba lapas.

						<p>Katrā scenārijā izvērtē, vai ziņojums ir uzskatāms par surogātpastu un vai būtu jāsniedz informācija attiecīgajai personai.</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>1. scenārijs</i> - Tu saņem e-pasta ziņojumu no jurista, kurš informē, ka tavs attāls radnieks ir tev atvēlējis noteiktu naudas summu. Ziņojuma fragments: “Lai saņemtu naudu, lūdzu, atsūtiet man savu bankas konta numuru un reģistrācijas numuru, lai varam veikt pārskaitījumu.”• <i>2. scenārijs</i> - Tavs draugs atsūta tev
--	--	--	--	--	--	---

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						<p>Īsziņu, sakot, ka grib redzēt fotoattēlu, kuru iepriekš viņam rādīji, bet viņam nav atļaujas to skatīt. Tu šobrīd nevari piekļūt savam datoram, lai nosūtītu fotoattēlu savam draugam. Draugs atbild: “Es varu izmantot tavu kontu, lai lejupielādētu attēlu. Kāda ir tava parole?”</p>
					Grupu/pāru darbs	<p>Skolotājs sadala izglītojamās grupās pa 2–3. Izdala izglītojamajiem materiālu par surogātpastu.</p> <p>Pēc tam lūdz katrai grupai izveidot blokshēmu, lai demonstrētu citiem,</p>

						kā identificēt surogātpastu un izvērtēt, vai atklāt informāciju noteiktām personām/grupām. Izglītojamie prezentē rezultātus.
<p>Spēj: analizēt digitālo kompetenci.</p> <p>Zina: digitālo rīku daudzveidību.</p> <p>Izprot: digitālo rīku izmantošanu.</p>	<p>5. Digitālo kompetenču plaisas noteikšana (15%)</p>	<p>5.1. Digitālās kompetences papildināšana.</p>	<p>Izprot digitālās kompetences uzlabošanas nepieciešamību.</p>	<p>Analizē digitālo kompetenci, izvērtē uzlabojumus un papildinājumus.</p>	Pārrunas.	Skolotājs izglītojamajiem izskaidro digitālo plaisu starp paaudzēm, 4-pakāpju ceļš uz digitālo iekļautību (1.pakāpe – digitālā piekļuve, 2.pakāpe – digitālā sagrašošana, 3.pakāpe – digitālās gatavības pakāpe, 4.pakāpe – digitālā pratība)
					Individuāls patstāvīgais darbs.	Izmantojot digitālo vietni http://www.digitalsvaiditajs.lv/ , izglītojamie noskaidro, cik labi orientējas tehnoloģiju

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

						<p>laikmetā, izvērtē savas stiprās un vājās puses un novērtē savas un sava uzņēmuma zināšanas un prasmes 5 jomās:</p> <ul style="list-style-type: none">• zināšanas par mūsdienīgiem vadības rīkiem;• rīcībā esošais ekipējums;• datu drošība un droša uzvedība;• digitālā vide uzņēmumā;• entuziasms un gatavība izmantot mūsdienīgas tehnoloģijas. <p>Pēc izvērtēšanas izglītojamaiz analizē, kā uzlabot un papildināt savu digitālo kompetenci.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

		5.2.Jaunāko digitālo tehnoloģiju attīstība.	Izpēta jaunākos digitālos rīkus.	Sniedz ieteikumus digitālo rīku izmantošanā.	Izpēte (izzināšana)/mācību pētījums.	Izglītojamie izpēta jaunākos, aktuālākos digitālos rīkus pēc skolotāja dotajiem kritērijiem. Apkopo informāciju, izklāsta pētījuma rezultātus, sniedzot ieteikumus situācijām digitālo rīku izmantošanai. Rezultātus prezentē, papildus lietojot vizuālos uzskates līdzekļus.
Noslēguma pārbaudes darbs (10%)						

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

Pārbaudes darbi

1. Ievadvērtēšana.

Pārrunu laikā moduļa interesentiem ir jādod iespēja izvērtēt savu digitālo kompetenci un priekšstatus, atbildot uz dažiem jautājumiem:

1. Kā es vērtēju savas zināšanas par tiešsaistes sadarbības rīkiem?
2. Cik labi es orientējos tehnoloģiju laikmetā?
3. Kādas ir manas zināšanas, spējas un informētības kopums darbā ar digitālajām tehnoloģijām?

2. Noslēguma pārbaudes darbs (saturs, vērtēšanas kritēriji).

2.1. Noslēguma pārbaudes darba apraksts:

Noslēguma darbā “Es virtuālajā vidē” izmanto digitālo rīku, ar kura palīdzību izglītojamais veido digitālo saturu, līdzdarbojas un kopīgo. Uzveduma mērķis ir nostiprināt izglītojamā iegūtās zināšanas.

2.2. Noslēguma pārbaudes darba saturs (uzdevumu skaits, izpildes nosacījumi):

- skolotājs sniedz padomus “blogošanas iesācējiem” par satura veidošanas pamatprincipiem (piemēram, nedefinējiet savus mērķus, ziniet savu mērķauditoriju, veidojiet saturu pēc noteikta plāna, veidojiet dialogu nevis monologu, izmantojiet mārketingu utt.);
- izglītojamais apkopo darba izstrādei nepieciešamos materiālus (teksti, attēli, audio un video faili, norādes uz resursiem), lai veidotu saturu par savām aktivitātēm virtuālajā vidē, iekļaujot moduļa laikā apgūtas tēmas;
- izglītojamais izvēlas digitālo rīku darba izpildei (piemēram, classroom.google.com vai [blogger.com](https://www.blogger.com));
- izglītojamais reģistrē savu vietni, kurā izstrādās noslēguma darbu;
- izglītojamais pilnveido profila informāciju, ievērojot personas datu privātumu un aizsardzību;
- izglītojamais veido saturu, publicē rakstu, iekļauj multimediju saturu, rediģē uzstādījumus un publicē;
- izglītojamais uzsāk diskusiju tiešsaistē;
- izglītojamais izveido savu grupu, kurā uzaicina pārējos dalībniekus, pievienojas citām grupām un komentē – līdzdarbošanās.

Ar Eiropas Savienības
Erasmus+ Programmas
atbalstu

Izglītības un zinātnes ministrija

2.3. Noslēguma pārbaudes darba vērtēšanas kritēriji.

Izstrādāto projektu vērtē 10 ballu vērtēšanas skalā. Katru komponenti (uzdevumu) iespējams novērtēt atsevišķi, organizējot ar atbilstošiem metodiskajiem paņēmieniem un tādām mācību organizācijas formām, kādas izmantotas modulī. Vērtēšanas kritērijos iekļauj izstrādei izmantotās tehnoloģijas un rīkus, noformējumu un oriģinalitāti.